

Als wordt afgeweken van de schattingsprijs, moet het bestuur motiveren aan de hand van objectieve redenen die daarvoor worden ingeroepen.

Als het bestuur een recht van voorkoop heeft en wil uitoefenen, is het niet verplicht om het onroerend goed te laten schatten.

3.2 Mededinging en transparantie

Voor onroerende transacties moet de markt geraadpleegd worden. Elke mogelijk geïnteresseerde moet de kans krijgen om mee te dingen. De procedure verloopt met voldoende openbaarheid en transparantie. Het bestuur moet voldoende en gepaste publiciteit voeren om de mogelijk geïnteresseerden te bereiken. Dat is de beste garantie om een goede prijs te verkrijgen en is de werkwijze die het best het algemeen belang dient.

Onderhandse verkopen met voldoende publiciteit, transparantie en mededinging beantwoorden aan voormelde criteria. Dat geldt uiteraard ook voor de notariële openbare verkopen, zoals die zijn geregeld in het Gerechtelijk Wetboek.

Alleen om redenen van algemeen belang kan worden aanvaard dat de transactie zonder concurrentie verloopt. Het bestuur moet dat voldoende motiveren.

3.3 Algemeen bestuurlijk toezicht

Als het algemeen bestuurlijk toezicht, ambtshalve of na een klacht, wordt uitgeoefend, moeten de besturen het dossier bezorgen aan de toezichthoudende overheid. Het dossier bevat de stukken die aantonen hoe de procedure is verlopen. Het bevat minstens de volgende stukken of gegevens:

1° het besluit of de besluiten over de onroerende transactie;

2° in voorkomend geval de goedgekeurde overeenkomst of akte of, als er nog geen goedgekeurde overeenkomst of akte is, het ontwerp daarvan;

3° het bewijs dat de nodige publiciteit is gevoerd en dat de procedure transparant is verlopen, of de redenen voor de afwijking daarvan;

4° in voorkomend geval de ingediende biedingen;

5° het recente schattingsverslag.

Ik bezorg deze omzendbrief rechtstreeks aan alle besturen.

Deze omzendbrief kan ook geraadpleegd worden via het internet op het volgende adres: <http://www.binnenland.vlaanderen.be>.

L. HOMANS,

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Nota

(1) Zie Vlaams Parlement, (2017-2018), stuk 1353, nr. 1, p. 22.

VLAAMSE OVERHEID

Kanselarij en Bestuur

[C – 2019/30454]

3 MEI 2019. — Omzendbrief KB/AAB 2019/4 over de strategische meerjarenplannen 2020-2025 van de lokale en provinciale besturen volgens de beleids- en beheerscyclus

Aan de provinciegouverneurs

Ter kennisgeving aan:

- de deputaties;
- de colleges van burgemeester en schepenen;
- de vaste bureaus;
- de districtscolleges;
- de raden van bestuur van de autonome gemeente- en provinciebedrijven, de welzijnsverenigingen en de projectverenigingen

INLEIDING

Het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het Provinciedecreet van 9 december 2005 bepalen dat de meerjarenplannen van de lokale en provinciale besturen starten in het tweede jaar na de lokale en provinciale verkiezingen en dat ze lopen tot het einde van het jaar na de daaropvolgende verkiezingen. Dat betekent dat de nieuwe bewindsploegen in 2019 hun strategische en financiële planning voor de bestuursperiode van 2019 tot 2024 opmaken en vastleggen in het meerjarenplan voor de periode van 2020 tot 2025.

Dat meerjarenplan wordt opgemaakt volgens de regels over de beleids- en beheerscyclus (BBC). De evaluatie van de BBC heeft geleid tot een bijsturing en vereenvoudiging van de regelgeving. De regels die van toepassing zijn voor de opmaak van het meerjarenplan 2020-2025 zijn vastgelegd in:

- het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;
- het Provinciedecreet van 9 december 2005;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale en provinciale besturen (BVR BBC);

- het ministerieel besluit van 26 juni 2018 tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale en provinciale besturen (MB BBC).

Die regelgeving kan worden geraadpleegd op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB): <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/regelgeving>.

Deze omzendbrief wil een aantal punten onder de aandacht brengen voor de opmaak van de meerjarenplannen 2020-2025. Het eerste deel beschrijft het perspectief van de planning en de globale context waarin die wordt opgemaakt. Het tweede deel geeft toelichting over de samenstelling van het meerjarenplan en de procedure voor de vaststelling ervan. Het derde deel zoomt in op een aantal specifieke aandachtspunten. De bijlage ten slotte gaat dieper in op de regelgeving over de inhoud van de verschillende onderdelen van het meerjarenplan en de bijbehorende documentatie.

Inhoud

1	Perspectief en context van de planning.....	3
1.1	Perspectief van de planning.....	3
1.2	Externe context.....	4
1.2.1	Omgevingsanalyse.....	4
1.2.2	Geïntegreerde lokale planning.....	4
1.2.3	Financiële context.....	5
1.2.4	Europese context.....	5
2	Samenstelling en procedure.....	6
2.1	Samenstelling van het meerjarenplan.....	6
2.2	Procedure voor de vaststelling van het meerjarenplan.....	7
3	Specifieke aandachtspunten.....	8
3.1	Strategische nota.....	8
3.2	Kredieten.....	9
3.3	Realistische ramingen om effectief te kunnen investeren.....	9
3.4	Financieel evenwicht.....	10
3.5	Financiële risico's.....	11
3.6	Uitgaven voor pensioenen.....	12
3.7	Gecumuleerd budgettair resultaat 2019.....	13

3.8	Transacties tussen de gemeente en haar OCMW	13
3.9	Verbintenissen zonder uitvoerbare kredieten aangaan en uitvoeren	13
3.10	Digitale rapportering	14
3.11	Kwaliteit van de registraties	14
4	Ondersteuning door ABB.....	15
	Bijlage 1.....	16

1 PERSPECTIEF EN CONTEXT VAN DE PLANNING

1.1 Perspectief van de planning

In de BBC wordt de beleids- en financiële planning opgemaakt vanuit een meerjarig perspectief. De besturen hebben er alle belang bij om dat op een grondige wijze te doen. Het meerjarenplan vormt immers de basis voor het beleid van het bestuur gedurende de komende zes jaar. Bovendien is het budget vanaf het boekjaar 2020 geen afzonderlijk beleidsrapport meer, maar wordt het geïntegreerd in het meerjarenplan. Het belang van een goed doordacht meerjarenplan neemt daardoor nog toe.

Bij de voorbereiding en de opmaak van het meerjarenplan staan de te bereiken resultaten of effecten en de acties en actieplannen die daarvoor zullen worden uitgevoerd, centraal. Wat wil het bestuur bereiken en wat zal het daarvoor ondernemen? Daarop aansluitend moet uiteraard ook de vraag naar de in te zetten middelen beantwoord worden. Dat resulteert in de financiële planning op basis van de verwachte ontvangsten en uitgaven.

De kwaliteit van het meerjarenplan wordt in grote mate bepaald door het interne planningsproces. Het planningsproces biedt de besturen de kans om keuzes te maken, prioriteiten te stellen en maatregelen te nemen die nodig zijn om een antwoord te bieden op de lokale maatschappelijke behoeften en uitdagingen.

Voor het interne planningsproces zelf legt de regelgeving geen regels op, maar in principe verloopt dat proces zowel top-down als bottom-up en in samenwerking tussen de administratie en de politici. De planning wordt op die manier het resultaat van overleg in de hele organisatie, zowel tussen politiek en administratie als tussen alle diensten en geledingen. Bovendien moeten de besturen ervoor zorgen dat lokale belanghebbenden of adviesraden voldoende kunnen participeren in het planningsproces. Het managementteam, dat verantwoordelijk is voor de administratieve voorbereiding van het meerjarenplan, is de integrerende factor die alle input bundelt in één coherent geheel.

Ik verwijs in dit verband ook naar de ondersteunende nota die ABB samen met Audit Vlaanderen, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) heeft opgesteld over de opmaak van het doelstellingenkader en de bouwstenen om voor verschillende jaren te plannen. De nota staat op de website van ABB: <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/bbc-strategisch-en-financieel-beleid/bbc-2020/beleidscyclus-en-rapporten-bbc-2020-test/beleidsplanning-monitoring-en-evaluatie>.

Daarnaast moet de meerjarenplanning rekening houden met de specifieke (lokale) context. Hieronder ga ik in op een aantal elementen die daarbij zeker van belang zijn.

1.2 Externe context

1.2.1 Omgevingsanalyse

In principe vertrekt een bestuur voor de opmaak van zijn meerjarenplan vanuit de omgevingsanalyse. Die geeft een beeld van de behoeften van de interne en externe belanghebbenden, van de sterktes en zwaktes van het bestuur en van de bedreigingen en de opportuniteiten waarop het kan inspelen. De acties en actieplannen die de besturen plannen en de beleidsdoelstellingen die ze vooropstellen, beogen in te spelen op de lokale uitdagingen. Ook het bestuursakkoord, als het bestuur dat heeft, reikt informatie aan om het meerjarenplan uit te werken.

De omgevingsanalyse is ook een van de verplichte onderdelen van de documentatie bij het meerjarenplan. Het is duidelijk dat het bestuur die analyse moet uitvoeren voor het de meerjarenplanning opmaakt. Voor meer informatie over de omgevingsanalyse verwijs ik naar de ondersteunende nota die ABB samen met Audit Vlaanderen, de VVSG en de VVP heeft opgemaakt over een aantal aspecten die lokale besturen bij de uitvoering van hun omgevingsanalyse kunnen gebruiken: een overzicht van een aantal methodes en benaderingen die ze kunnen hanteren, de informatie die verzameld en in kaart gebracht kan worden, mogelijke bronnen enzovoort. De nota staat op de website van ABB: <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/bbc-strategisch-en-financieel-beleid/bbc-2020/beleidscyclus-en-rapporten-bbc-2020-test/beleidsplanning-monitoring-en-evaluatie>.

1.2.2 Geïntegreerde lokale planning

Het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur reikt oplossingen aan om een echt geïntegreerd lokaal sociaal beleid mogelijk te maken, met respect voor de verschillende rechtspersonen die erbij betrokken zijn. Daaruit volgt dat de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (OCMW) een gezamenlijk meerjarenplan opstellen, dat door beide raden wordt vastgesteld (zie ook punt 2.2).

Op die manier kan een geïntegreerd lokaal sociaal beleid maximaal worden gerealiseerd: beide rechtspersonen kunnen samen één doelstellingenboom hebben, waarbij de doelstellingen van het OCMW en die van de gemeente vervlochten kunnen zijn. Ook het financiële evenwicht wordt beoordeeld voor de gemeente en het OCMW samen. Dat in het meerjarenplan geen gemeentelijke bijdrage aan het OCMW meer wordt ingeschreven past volledig in dezelfde filosofie (zie ook punt 3.4).

Omdat elke rechtspersoon voor de eigen verplichtingen en verbintenissen blijft instaan, blijft in het meerjarenplan een duidelijk onderscheid bestaan tussen de kredieten van de gemeente en die van het OCMW. Dat komt tot uiting in het schema met het overzicht van de kredieten (schema M3), waarin de kredieten voor de gemeente en het OCMW apart worden opgenomen.

De autonome gemeente- en provinciebedrijven en de welzijnsverenigingen maken hun meerjarenplannen op volgens hetzelfde concept en dezelfde logica als hun moederbesturen. Dat komt de herkenbaarheid voor de raadsleden, de transparantie en de democratische controle ten goede en maakt het ook makkelijker om te werken met een geïntegreerde planning over de verschillende entiteiten heen die in een bepaalde gemeente of provincie actief zijn.

Die geïntegreerde planning kan vorm krijgen door te werken met één gezamenlijke doelstellingenboom. De staat van het financieel evenwicht voor het moederbestuur bevat in elk geval informatie over de geconsolideerde evenwichtsindicatoren (zie ook punt 3.4).

Daarnaast is het belangrijk dat besturen hun beleid en hun werking zo veel mogelijk vertalen in beleidsdoelstellingen en dat ze bepaalde belangrijke uitgaven, zoals de personeelskosten, toewijzen aan de beleidsdoelstellingen. Dat bevordert de informatie over de prestaties die een bestuur moet leveren om de geformuleerde doelstellingen te halen en de middelen die het daarvoor moet inzetten.

1.2.3 Financiële context

Een bestuur bepaalt zijn beleid en de acties, actieplannen en doelstellingen die daaraan gekoppeld zijn niet alleen op basis van de behoeften die blijken uit de omgevingsanalyse. Ook de economische context en de beschikbare financiën zijn een belangrijke factor en dwingen de besturen om keuzes te maken en prioriteiten te bepalen.

Om de budgettaire middelen efficiënt te beheren, is het belangrijk om de planning zo realistisch mogelijk op te maken, zowel wat de geraamde bedragen als wat de vooropgestelde timing betreft. Gezien hun impact op de financiën is dat in het bijzonder van belang voor de planning van de investeringen (zie ook punt 3.3).

1.2.4 Europese context

Het Groei- en Stabiliteitspact heeft de Europese lidstaten bepaalde verplichtingen opgelegd. Ze moeten bepaalde normen respecteren (een begrotingstekort van niet meer dan 3 procent van het bruto binnenlands product en een overheidsschuld van maximaal zestig procent van dat bruto binnenlands product). Die normen gelden voor de overheid in haar geheel, waar de lokale besturen een onderdeel van zijn. De uitgaven en ontvangsten en de schuldgraad van de lokale en provinciale besturen tellen mee in de berekening van het globale resultaat van de lidstaat België.

Om na te gaan of de lidstaten de opgelegde normen respecteren, legt Europa strikte rapporteringsverplichtingen op. Om te rapporteren over de verwachte ontwikkeling van de financiën van de Vlaamse lokale en provinciale besturen maakt de Vlaamse overheid gebruik van de gegevens van de digitale rapportering over het meerjarenplan. Voor de betrouwbaarheid en bruikbaarheid van de gerapporteerde data is het van belang dat alle registraties kwaliteitsvol verlopen en dat Vlaanderen tijdig kan beschikken over de digitale rapporteringen (zie ook punt 3.10 en 3.11).

Bovendien vraagt Europa specifieke rapporteringen over bepaalde risico's, bijvoorbeeld financiële risico's die gekoppeld zijn aan waarborgen die het lokaal of provinciaal bestuur verleent, aan PPS-overeenkomsten die het sluit en aan deelnemingen in andere entiteiten. Het is van belang dat de lokale en provinciale besturen bij de opmaak van hun meerjarenplan ook zelf de nodige aandacht besteden aan de financiële risico's (zie ook punt 3.5).

2 SAMENSTELLING EN PROCEDURE

2.1 Samenstelling van het meerjarenplan

Het meerjarenplan bestaat uit drie onderdelen:

1. de strategische nota;
2. de financiële nota, die bestaat uit:
 - a. het financiële doelstellingenplan (schema M1);
 - b. de staat van het financieel evenwicht (schema M2);
 - c. het overzicht van de kredieten (schema M3);
3. de toelichting.

Bij het ontwerp van het meerjarenplan hoort ook documentatie. Die omvat alle achtergrondinformatie die nuttig is om het meerjarenplan te beoordelen, zonder dat ze essentieel is voor de beoordeling die de raadsleden moeten maken, aangezien de essentiële informatie in het beleidsrapport zelf opgenomen moet zijn. De documentatie geeft bijkomende duiding bij de geplande verrichtingen die zijn ingeschreven in het ontwerp van het meerjarenplan dat aan de raadsleden wordt voorgelegd. Ze moet ertoe bijdragen dat beter tegemoetgekomen wordt aan de informatiebehoeften van de raadsleden.

De minimale inhoud van het meerjarenplan en de bijbehorende documentatie is vastgelegd in het BVR BBC en het MB BBC. De bijlage bij deze omzendbrief bevat meer gedetailleerde informatie over de concrete inhoud van elk onderdeel van het meerjarenplan en de bijbehorende documentatie.

2.2 Procedure voor de vaststelling van het meerjarenplan

De administratie werkt samen met het uitvoerend orgaan het ontwerp van het meerjarenplan uit. De algemeen directeur en de financieel directeur stellen het op in overleg met het managementteam.

Het ontwerp van het meerjarenplan wordt minstens veertien dagen voor de vergadering waarop het wordt besproken, aan ieder lid van de raad bezorgd. Vanaf dat ogenblik moeten de raadsleden ook de bijbehorende documentatie ter beschikking krijgen. De wijze waarop die documentatie ter beschikking wordt gesteld, kunnen de besturen zelf regelen in hun huishoudelijk reglement. De regelgeving legt niet op dat die documentatie ook fysiek overhandigd wordt aan de raadsleden. Er moet alleen een regeling zijn die waarborgt dat de raadsleden die dat willen, de documentatie bij het meerjarenplan vlot kunnen raadplegen.

De vaststelling van het meerjarenplan behoort tot de voorbehouden bevoegdheden van de raad.

De gemeenten en de OCMW's hebben een geïntegreerd meerjarenplan, maar hebben hun eigen bevoegdheden voor de vaststelling ervan. Zowel de gemeenteraad als de raad voor maatschappelijk welzijn moet eerst zijn eigen deel van het meerjarenplan vaststellen. Daarna kan de gemeenteraad het deel van het meerjarenplan dat de raad voor maatschappelijk welzijn heeft vastgesteld, goedkeuren, waardoor het meerjarenplan definitief is vastgesteld.

De goedkeuring van de gemeenteraad is nodig omdat de gemeente de financiële gevolgen moet dragen van de keuzes die de raad voor maatschappelijk welzijn maakt. Die besluitvorming kan het best als volgt verlopen:

- de raad voor maatschappelijk welzijn stelt eerst zijn deel van het meerjarenplan vast;
- de gemeenteraad stelt vervolgens zijn deel van het meerjarenplan vast;
- de gemeenteraad keurt ten slotte het deel goed dat de raad voor maatschappelijk welzijn heeft vastgesteld.

Als de gemeenteraad het deel van het meerjarenplan dat de raad voor maatschappelijk welzijn heeft vastgesteld, niet goedkeurt, vervalt de vaststelling van het deel door de raad voor maatschappelijk welzijn en moet de procedure herhaald worden.

In principe stemt elke raad telkens over het geheel van zijn deel van het meerjarenplan. Als een raadslid dat eist, kan er over een of meer onderdelen afzonderlijk gestemd worden. Als dat ertoe leidt dat het ontwerp van het meerjarenplan moet worden gewijzigd, kan de stemming over het geheel pas op de volgende raadsvergadering plaatsvinden. In dat geval vervalt de eventuele vaststelling van het deel van het

meerjarenplan door de andere raad als die vaststelling al eerder heeft plaatsgevonden. De vergadering waarin het meerjarenplan besproken wordt, is openbaar.

Het meerjarenplan van de autonome gemeente- en provinciebedrijven moet, nadat het is vastgesteld door de raad van bestuur, voor goedkeuring worden voorgelegd aan de raad van het moederbestuur. Om de definitieve cijfers voor de autonome bedrijven correct te kunnen opnemen in het meerjarenplan van het moederbestuur, is het aangewezen dat de vaststelling en/of goedkeuring van het meerjarenplan van het autonome bedrijf plaatsvindt vóór de vaststelling van het meerjarenplan van de gemeente en het OCMW (zie ook punt 3.4).

Bij de welzijnsverenigingen spreekt de algemene vergadering zich uit over de goedkeuring van het meerjarenplan. Dat meerjarenplan hoeft dus niet meer goedgekeurd te worden door alle gemeenteraden van de deelnemende OCMW's.

3 SPECIFIEKE AANDACHTSPUNTEN

3.1 Strategische nota

De strategische nota legt de focus niet langer alleen op de prioritaire beleidsdoelstellingen, maar ook en vooral op de prioritaire acties of actieplannen die bijdragen aan de realisatie van de prioritaire doelstellingen. Elk bestuur kiest zelf of het de informatie in de strategische nota presenteert op het niveau van de acties of de actieplannen.

Met het oog op een adequate beleidscyclus moet de raad beleidsdoelstellingen formuleren en actieplannen en acties vooropstellen om de doelstellingen te realiseren. Daarna selecteert de raad die acties of actieplannen waarover hij expliciet geïnformeerd wil worden in de beleidsrapporten. Dat zijn de prioritaire acties of actieplannen, die meer in detail getoond worden in de strategische nota van het meerjarenplan (en nadien in de opvolgingsrapportering en in de beleidsevaluatie van de jaarrekening).

De beleidsdoelstellingen waar die acties of actieplannen aan gekoppeld zijn, worden in de strategische nota opgenomen als prioritaire beleidsdoelstellingen. De aanduiding van prioritaire acties, actieplannen en beleidsdoelstellingen moet de raadsleden toelaten om het beleid te sturen op hoofdlijnen en om te focussen op de aspecten van het beleid die essentieel zijn. Zo kan de strategische nota in principe een beknopt en bevattelijk document blijven.

De kwalificatie als prioritaire beleidsdoelstelling houdt in dat de volledige beschrijving van de beleidsdoelstelling in de strategische nota van het meerjarenplan opgenomen wordt. De niet-prioritaire beleidsdoelstellingen worden niet beschreven in de strategische nota. De beschrijving van de niet-prioritaire beleidsdoelstellingen is terug te vinden in de documentatie bij het meerjarenplan.

Daarnaast neemt het bestuur in de strategische nota een overzicht op van de beleidsdoelstellingen waar geen prioritaire acties of actieplannen aan gekoppeld zijn en een verwijzing naar de plaats waar het overzicht beschikbaar is van alle beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties, en de bijbehorende ontvangsten en uitgaven.

3.2 Kredieten

Het vroegere jaarlijkse budget is voortaan geïntegreerd in het meerjarenplan. De ramingen die het bestuur voor het boekjaar 2020 in het meerjarenplan 2020-2025 inschrijft voor de exploitatie, de investeringen en de financiering, omvatten ook de kredieten voor dat jaar. In het meerjarenplan van de gemeente en het OCMW worden afzonderlijke kredieten per rechtspersoon ingeschreven. De gemeente en het OCMW blijven immers twee afzonderlijke budgettaire entiteiten. De kredieten worden duidelijk toegewezen aan elke rechtspersoon afzonderlijk, ook al wordt het beleid van beide als één geheel voorgesteld.

Daarnaast is het niveau van de limitatieve kredieten aanzienlijk opgetrokken. De kredieten die limitatief zijn, zijn voortaan beperkt op het niveau van:

1. het totaal van de exploitatie-uitgaven;
2. het totaal van de investeringsuitgaven;
3. het totaal van de uitgaven voor toegestane leningen en betalingsuitstel;
4. het totaal van de ontvangsten voor de leningen en de leasings.

De besturen worden zo verder geresponsabiliseerd om de kredietbewaking zelf vorm te geven. Elk bestuur kan en moet de kredietbewaking zelf organiseren en op maat van de eigen organisatie de regels uitwerken die nodig zijn om de ramingen en kredieten goed te kunnen opvolgen en beheren. De regeling die lokaal wordt uitgewerkt, moet minstens de volgende zaken garanderen:

- een permanent overzicht van de aangewende en beschikbare ramingen en kredieten;
- het voorkomen van kredietoverschrijdingen;
- een afsprakenkader voor de mogelijkheden om ramingen te kunnen verschuiven.

Door de kredietbewaking op een hoger niveau te organiseren, zou de gewoonte om marges te nemen op de onderliggende ramingen sterk moeten afnemen. Door de marges op de verwachte investeringsuitgaven en de financiering daarvan terug te dringen, wordt de druk op het financiële evenwicht in het meerjarenplan verlicht. De BBC gaat immers uit van een realistische inschatting van de omvang en de timing van de investeringsuitgaven, die nauwer aansluit bij de werkelijke transacties. Omdat de autorisatie voor de kredieten op een hoger niveau ligt, kunnen de onderliggende ramingen veel vlotter worden aangepast dan vroeger en kunnen ze dichter bij de realiteit aansluiten.

3.3 Realistische ramingen om effectief te kunnen investeren

De lokale investeringen die in de komende bestuursperiode in tal van domeinen noodzakelijk worden, zullen alleen effectief gerealiseerd kunnen worden als ze op een doordachte manier in het meerjarenplan worden opgenomen. Het gaat in de eerste plaats om de broodnodige investeringen in infrastructuur die beantwoordt aan de lokale behoeften.

Daarnaast zullen de lokale overheden extra moeten investeren in voorzieningen die nodig zijn voor een comfortabele verdichting van stedelijke kernen en dorpskernen, en in rioleringsinfrastructuur die noodzakelijk is om de Europese doelstellingen voor de oppervlaktewaterkwaliteit tegen uiterlijk 2027 te kunnen halen.

De gemeentelijke en provinciale investeringsinspanningen die nodig zijn, zullen alleen kunnen worden uitgevoerd als de besturen ze met een realistische timing inschrijven in het meerjarenplan en er vervolgens voor zorgen dat ze de investeringsprojecten goed opvolgen en uitrollen.

In zijn advies van maart 2019 over het begrotingstraject ter voorbereiding van het stabiliteitsprogramma 2019-2022 geeft de Hoge Raad van Financiën aan dat hij verwacht dat de (Belgische) lokale overheden de komende jaren bij ongewijzigd beleid ESR-matig overschotten zullen realiseren. Daardoor kan een positieve beleidsmarge ontstaan om de investeringen op te krikken. Zo worden de economische bedrijvigheid, het productiepotentieel van de economie en de houdbaarheid van de schuld positief beïnvloed.

3.4 Financieel evenwicht

Het meerjarenplan moet financieel in evenwicht zijn. Dat is het geval als het voldoet aan de volgende voorwaarden:

1. het geraamde beschikbaar budgettair resultaat is in geen enkel jaar negatief;
2. de geraamde autofinancieringsmarge (AFM) voor 2025 is minstens gelijk aan nul.

Omdat de gemeente en het OCMW een geïntegreerd meerjarenplan maken, wordt het financiële evenwicht voor die twee besturen als één geheel gepresenteerd en beoordeeld.

Een bijkomende voorwaarde is dat de jaarrekening over het boekjaar 2018, die uiterlijk op 30 juni 2019 moet zijn vastgesteld, in het meerjarenplan verwerkt is om het financiële evenwicht te kunnen aantonen. Het is belangrijk dat de besturen de jaarrekening tijdig opmaken, zodat ze de resultaten van de vorige bestuursperiode kunnen meenemen bij de opmaak van de planning voor de komende zes jaar.

Formeel wordt het structurele evenwicht beoordeeld aan de hand van de AFM in 2025, maar ik reken erop dat de besturen hun verantwoordelijkheid nemen om gedurende de hele periode van het meerjarenplan te waken over de duurzaamheid van de lokale financiën.

De twee bovenvermelde normen worden aangevuld met indicatoren over het geconsolideerde evenwicht en de gecorrigeerde AFM, een indicator die abstractie maakt van de gekozen financieringswijze. Dat zijn

geen afdwingbare normen, maar ik verwacht wel dat de besturen rekening houden met de betekenis ervan, en indien nodig maatregelen nemen om te vermijden dat bepaalde van die indicatoren onder nul gaan.

De staat van het financieel evenwicht van de gemeente en het OCMW toont de raadsleden ook het beschikbaar budgettair resultaat, de AFM en de gecorrigeerde AFM van elk autonoom gemeentebedrijf en district, en het totaal voor elk van die indicatoren voor de hele groep. Voor de provincies en hun autonome gemeentebedrijven geldt hetzelfde principe. Die financiële evenwichtsindicatoren geven de raadsleden inzicht in de gezondheid van de financiën van de hele groep.

De moederbesturen zijn er zelf verantwoordelijk voor dat hun verzelfstandigde entiteiten hun cijfers tijdig aanleveren. Het is natuurlijk aangewezen dat de gemeente of provincie bij de opmaak van haar eigen meerjarenplan al over definitieve gegevens over haar autonome bedrijven beschikt. Als het meerjarenplan van het autonome gemeente- of provinciebedrijf nog niet is vastgesteld en/of goedgekeurd, moet er van voorlopige cijfers uitgegaan worden. Het autonome bedrijf zal dan bij de vaststelling van zijn eigen meerjarenplan wel rekening moeten houden met de gegevens die het moederbestuur in zijn eigen meerjarenplan heeft ingeschreven.

Omdat de kapitaalsaflossingen van bepaalde vormen van alternatieve financiering (bijvoorbeeld bulletleningen, balloonsleningen, kortetermijnfinanciering) voor de berekening van de AFM niet meegeteld worden, wordt de norm voor het structurele evenwicht aangevuld met een indicator die niet beïnvloed wordt door de gekozen financieringswijze: de gecorrigeerde AFM.

Voor de berekening van de gecorrigeerde AFM zijn de aangewezen aflossingen vastgesteld op 8% van de totale financiële schulden op het einde van het vorige jaar. Via die indicator kunnen de raadsleden voortaan in de staat van het financieel evenwicht ook lezen hoe groot de AFM zou zijn als ook bij alternatieve financieringsvormen rekening gehouden wordt met jaarlijkse aflossingen. Zo krijgen ze in het meerjarenplan een vollediger beeld van de financiën en de schuldenstructuur van het bestuur. Belangrijke afwijkingen tussen de AFM en de gecorrigeerde AFM kunnen worden verklaard in de toelichting.

3.5 Financiële risico's

Een belangrijk onderdeel van de toelichting is het overzicht met de beschrijving van de financiële risico's die het bestuur loopt en de middelen en mogelijkheden waarover het beschikt om zich tegen die risico's in te dekken. Een volledig en transparant overzicht van die financiële risico's is onontbeerlijk om een correcte inschatting te kunnen maken van de werkelijke toestand van de financiën van het bestuur.

De besturen moeten voldoende zorg besteden aan de opmaak van dat overzicht. Omdat financiële risico's de eigenlijke inhoud van het meerjarenplan in belangrijke mate kunnen nuanceren, moeten de raadsleden over die essentiële informatie kunnen beschikken op het ogenblik dat ze beslissen over het meerjarenplan.

De financiële risico's kunnen verschillende vormen aannemen. Het kan onder meer gaan om risico's die voortvloeien uit:

- de aard van bepaalde schulden, zoals een renterisico (risico op hogere interestlasten vanwege de wijzigende markttrente) of een liquiditeits- en herfinancieringsrisico (risico om onvoldoende financiering te vinden);
- lopende lening- en leasingovereenkomsten of op te nemen leningen die niet worden terugbetaald volgens het klassieke patroon van periodieke aflossingen, maar waarvan de schuld (of een deel ervan) uiteindelijk pas afgelost wordt op een tijdstip dat niet meer binnen de periode van het meerjarenplan valt;
- de evolutie van bepaalde exploitatieontvangsten (bijvoorbeeld bepaalde fiscale ontvangsten, subsidies) die kunnen verminderen of wegvallen;
- de evolutie van bepaalde exploitatie-uitgaven die kunnen toenemen (bijvoorbeeld bijdragen voor pensioenverplichtingen) of die nieuw zijn, bijvoorbeeld de exploitatie van een nieuwe sporthal, een zwembad of een cultuurcentrum;
- de terugvorderingen van leningen die het bestuur heeft toegestaan;
- de verplichtingen tegenover verbonden partijen (bijvoorbeeld autonome gemeente- of provinciebedrijven, welzijnsverenigingen, politie- of hulpverleningszones);
- beleggingen waaraan risico's verbonden zijn;
- borgstellingen en subsidiebeloften;
- geplande verkopen van onroerende goederen (bijvoorbeeld het risico dat de gevraagde of geraamde prijs niet verkregen wordt);
- hangende juridische geschillen.

3.6 Uitgaven voor pensioenen

De toename van de personeelsuitgaven wordt in hoge mate beïnvloed door de bijdragen en de uitgaven voor de pensioenen van de statutairen en de mandatarissen en door de uitgaven voor de tweedepensioenpijler voor de contractuelen. Om een correcte inschatting van de verwachte evolutie van de financiën te kunnen maken, is het belangrijk dat de besturen de meest recente ramingen waarover ze beschikken, correct opnemen in hun meerjarenplan.

Verder wijs ik erop dat het rekeningenstelsel voortaan een afzonderlijke algemene rekening bevat waarop de geraamde responsabiliseringsbijdrage moet worden ingeschreven, namelijk de algemene rekening 6219 (werkgeversbijdragen wettelijke verzekeringen – responsabiliseringsbijdrage). Voor de technische verwerking van de responsabiliseringsbijdragen verwijs ik naar boekhoudfiche 1203 op de website van ABB: <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/bbc-strategisch-en-financieel-beleid/bbc-2020/boekhouding-bbc-2020/boekhoudfiches-bbc-2020/1-personeelskosten-bbc-2020>.

3.7 Gecumuleerd budgettair resultaat 2019

Bij de opmaak van het meerjarenplan 2020-2025 zal de jaarrekening over het boekjaar 2019 nog niet beschikbaar zijn. Het gecumuleerd budgettair resultaat van 2019 dat in het meerjarenplan wordt opgenomen blijkt in principe uit het budget of het eenjarige meerjarenplan voor 2019. Een bestuur dat daarvan wil afwijken omdat het op het ogenblik van de opmaak van het meerjarenplan over andere en betere informatie beschikt, moet de verantwoording voor die aanpassing opnemen in de toelichting. Het is niet voldoende om uit te gaan van een algemene prognose op basis van de afwijkingen die de voorbije jaren zijn opgetekend tussen de planningsdocumenten en de jaarrekening.

3.8 Transacties tussen de gemeente en haar OCMW

De transacties tussen de gemeente en haar OCMW zijn geen budgettaire ontvangsten en uitgaven. De gemeente en haar OCMW moeten de onderlinge transacties wel inschrijven in de budgettaire dagboeken, maar ze mogen ze niet opnemen en weergeven in het meerjarenplan. In het meerjarenplan van de gemeente en haar OCMW kan dus geen gemeentelijke bijdrage of subsidie aan het OCMW voorkomen.

De gemeente moet er wel voor zorgen dat het OCMW zijn financiële verplichtingen kan nakomen. Dat verloopt echter niet meer zoals vroeger via de opname van een geraamde gemeentelijke bijdrage in het meerjarenplan, maar door een tussenkomst in de financiële verplichtingen van het OCMW bij de vaststelling van de jaarrekening. Meer informatie over de verwerking van de onderlinge transacties tussen de gemeente en haar OCMW is terug te vinden in boekhoudfiche 8051 op de website van ABB: <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/bbc-strategisch-en-financieel-beleid/bbc-2020/boekhouding-bbc-2020/boekhoudfiches-bbc-2020/8-bijzondere-gevallen-bbc-2020>.

3.9 Verbintenissen zonder uitvoerbare kredieten aangaan en uitvoeren

Als een bestuur in 2019 geen meerjarenplan heeft vastgesteld of de digitale rapportering erover niet tijdig bezorgt, beschikt het op 1 januari 2020 niet over uitvoerbare kredieten. Het kan dan alleen nieuwe verbintenissen aangaan of bestaande verbintenissen wijzigen als ze voorafgaandelijk zijn goedgekeurd door de raad. Bovendien kan het bestuur dan alleen verbintenissen aangaan of wijzigen als ze behoren tot de exploitatie en verband houden met de courante werking en de bestaande dienstverlening.

Zolang er geen uitvoerbare kredieten zijn, kan een bestuur alleen uitgaven doen voor bestaande verbintenissen die het is aangegaan vóór 2020 en voor nieuwe verbintenissen die zijn goedgekeurd door de raad en die behoren tot de exploitatie, de courante werking en de bestaande dienstverlening.

De vroegere regeling van de voorlopige twaalfden bestaat niet meer.

3.10 Digitale rapportering

Onmiddellijk na de definitieve vaststelling van het meerjarenplan moet het bestuur de digitale rapportering met de gegevens over dat meerjarenplan via de geijkte weg aan ABB bezorgen, namelijk via het deel van het digitale loket van ABB dat daarvoor bestemd is, of rechtstreeks vanuit de lokale toepassing. Bij de indiening moeten de besturen als status 'origineel' en als kredietjaar '2020' meegeven.

De gemeente levert één digitale rapportering aan die zowel de transacties van de gemeente als die van het OCMW bevat.

Het meerjarenplan dat de raadsleden vaststellen en de digitale rapportering over de gegevens die erin zijn opgenomen, komen uit hetzelfde boekhoudsysteem. Beide rapporteringen moeten perfect op elkaar aansluiten. Als er een verschil tussen bestaat, is minstens een van beide rapporteringen niet correct. Daarbij kan niet duidelijk bepaald worden welke rapportering de realiteit correct weergeeft.

Die overeenstemming is er uiteraard alleen als beide rapporteringen aangemaakt worden op basis van dezelfde gegevens. Daarom moeten de besturen er nauwlettend op toezien dat er geen andere (bijkomende) registraties meegenomen worden in een van beide rapporteringen. Als er toch verschillen worden vastgesteld tussen beide rapporteringen, kan de toestand van de financiën van het bestuur niet correct worden beoordeeld, wat in principe aanleiding geeft tot een toezichtmaatregel.

Daarom zal elk bestuur zowel bij de aanlevering als bij de verwerking van de digitale rapportering over het meerjarenplan een beknopte bevestigingsmail krijgen van bbcdr@kb.vlaanderen.be. Die bevestiging bevat een verwijzing naar de onlineapplicatie op de website van ABB waarmee elk bestuur zelf de belangrijkste schema's van de beleidsrapporten opnieuw kan samenstellen op basis van de aangeleverde digitale rapportering (zie: <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/bbc/schemas>). Zo kan, naast de toezichthoudende overheid, elk bestuur bij de aanlevering zelf op een eenvoudige manier nagaan of er overeenstemming is tussen de digitale rapportering en het vastgestelde meerjarenplan. Die werkwijze vervangt de vroegere feedbackrapporten die een inhoudelijk cijferoverzicht gaven.

3.11 Kwaliteit van de registraties

Voor de betrouwbaarheid en bruikbaarheid van de gegevens die in de meerjarenplannen zijn opgenomen, is het van belang dat alle registraties nauwgezet en kwaliteitsvol uitgevoerd worden. Ik vraag de besturen daarbij in het bijzonder om oog te hebben voor het gebruik van de juiste algemene rekeningen, beleidsvelden, budgettaire-entiteitscodes en economischesectorcodes. Het overzicht met de wijzigingen van de rekeningenstelsels staat op de website van ABB: <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/bbc/schemas>.

Ik wil er ook op wijzen dat het correcte gebruik van de economischeselectorcodes niet voor alle verrichtingen even relevant is. Daarom is een lijst opgesteld van de verrichtingen en algemene rekeningen waarvoor de economischeselectorcode van belang is. Het betreft vooral de verkregen en toegestane werkings- en investeringssubsidies, de betaalde waarborgen, de verkopen van vaste activa, de leningen die het bestuur toestaat aan derden, de leasingovereenkomsten en de andere leningen dan die bij een financiële instelling. De volledige lijst is opgenomen in de bijlage bij het MB BBC en is raadpleegbaar op de website van ABB: <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/bbc-strategisch-en-financieel-beleid/bbc-2020/regelgeving-bbc-2020>. Voor de ramingen bij andere algemene rekeningen mogen de besturen de waarde NULL gebruiken.

Daarnaast wil ik erop wijzen dat de gegevens van de digitale rapportering over het meerjarenplan in het kader van de open data publiek ter beschikking gesteld worden van alle potentiële gebruikers van informatie over de lokale en provinciale besturen. Op basis van die gegevens en op basis van specifieke analysetools kunnen allerhande analyses en vergelijkingen worden gemaakt. De kwaliteit van al die analyses is uiteraard recht evenredig met de kwaliteit van de basisgegevens waarop ze steunen.

4 ONDERSTEUNING DOOR ABB

Voor verdere toelichting over de procedure van de opmaak en de inhoud van het meerjarenplan verwijs ik in de eerste plaats naar de website van ABB, waar zowel de regelgeving als bijkomend ondersteunend materiaal kan worden geraadpleegd: <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/bbc-strategisch-en-financieel-beleid>.

Op die website is gedetailleerde informatie en een ruim aanbod ondersteunend materiaal over de BBC beschikbaar. Naast de eigenlijke regelgeving vindt u daar boekhoudfiches, berekeningstools, omzettingstabellen en veelgestelde vragen en antwoorden. Dat aanbod wordt permanent aangevuld met nieuw materiaal.

Specifieke vragen kunt u stellen aan de centrale helpdesk: bbc@vlaanderen.be.

Als u een vraag over de algemene financieringsfondsen hebt, kunt u mailen naar fondsen@vlaanderen.be.

Ik verzoek u, mevrouw de gouverneur, mijnheer de gouverneur, de besturen op de hoogte te brengen van deze omzendbrief via de publicatie ervan in het Bestuursmemoriaal.

Ik stuur alle besturen rechtstreeks een kopie van deze omzendbrief. Deze omzendbrief kan ook worden geraadpleegd op <http://www.binnenland.vlaanderen.be>.

Liesbeth HOMANS

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

BIJLAGE 1**BIJ OMZENDBRIEF KB/ABB 2019/4 OVER DE STRATEGISCHE MEERJARENPLANNEN 2020-2025 VAN DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN VOLGENS DE BELEIDS- EN BEHEERSCYCLUS**

Deze bijlage geeft een bondig overzicht van de regelgeving die betrekking heeft op het meerjarenplan. Ze beschrijft de minimale inhoud van de verschillende onderdelen van het meerjarenplan en de bijbehorende documentatie en sluit af met een schematisch overzicht van de elementen die deel uitmaken van het meerjarenplan en de documentatie.

Het meerjarenplan bestaat uit een strategische nota, een financiële nota en een toelichting. De achtergrondinformatie, die de raadsleden meer duiding geeft bij de geplande verrichtingen, wordt opgenomen in de bijbehorende documentatie.

De strategische nota

De strategische nota geeft de beleidsdoelstellingen en de beleidsopties weer voor het extern en intern te voeren beleid in de periode van 2020 tot en met 2025. Ze bevat per jaar dat in het meerjarenplan is opgenomen, de volgende elementen:

- 1) per beleidsdoelstelling waar de prioritaire acties aan gekoppeld zijn, de omschrijving van de beleidsdoelstelling en van de prioritaire acties;
- 2) per beleidsdoelstelling waar de prioritaire acties aan gekoppeld zijn en per prioritaire actie, de verwachte ontvangsten en uitgaven voor de exploitatie, de investeringen en de financiering;
- 3) per beleidsdoelstelling waar de prioritaire acties aan gekoppeld zijn, het totaal van de verwachte ontvangsten en uitgaven voor de niet-prioritaire acties voor de exploitatie, de investeringen en de financiering.

Daarnaast geeft de strategische nota een overzicht van de beleidsdoelstellingen waar geen prioritaire acties aan gekoppeld zijn. Ze verwijst ook naar de plaats waar het overzicht ter beschikking is met de omschrijving van alle beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties, en de bijbehorende ramingen van de ontvangsten en uitgaven die zijn opgenomen in het meerjarenplan 2020-2025.

Een bestuur kan er ook voor kiezen om in de strategische nota de prioritaire actieplannen op te nemen in plaats van de prioritaire acties.

De financiële nota

De financiële nota bevat de financiële vertaling van de beleidsopties van de strategische nota en verduidelijkt hoe het financiële evenwicht in de periode van 2020 tot en met 2025 wordt gehandhaafd. Ze bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1) het financiële doelstellingenplan (schema M1);
- 2) de staat van het financieel evenwicht (schema M2);
- 3) het overzicht van de kredieten (schema M3).

Het financiële doelstellingenplan geeft de samenvatting van de geraamde ontvangsten en uitgaven weer volgens de invalshoek van de beleidsdoelstellingen. In tegenstelling tot vroeger is het niet meer ingedeeld volgens de beleidsdomeinen die de raad heeft vastgesteld. Het bevat nu per jaar dat in het meerjarenplan is opgenomen, de volgende elementen:

- 1) de verwachte ontvangsten en uitgaven per beleidsdoelstelling waar de prioritaire acties of actieplannen aan gekoppeld zijn;
- 2) de verwachte ontvangsten en uitgaven van de beleidsdoelstellingen waar geen prioritaire acties of actieplannen aan gekoppeld zijn;
- 3) de verwachte ontvangsten en uitgaven waar geen beleidsdoelstellingen voor zijn geformuleerd.

De staat van het financieel evenwicht bevat per jaar de raming van het beschikbaar budgettair resultaat, de autofinancieringsmarge en de gecorrigeerde autofinancieringsmarge voor de periode van 2020 tot en met 2025. De staat van het financieel evenwicht van de gemeente en het OCMW bevat een overzicht van het geconsolideerde financieel evenwicht waarin de bovenvermelde elementen ook zijn opgenomen voor de autonome gemeentebedrijven en de districten, samen met het totaal. De provincies nemen in de staat van het financiële evenwicht dezelfde gegevens op voor de autonome provinciebedrijven.

Het overzicht van de kredieten bevat de kredieten voor 2020. Het schema van de gemeente en het OCMW bevat de kredieten voor elk van beide afzonderlijk. De uitgavenkredieten zijn limitatief op het niveau van het totaal van de exploitatie en het totaal van de investeringen. Voor de financiering zijn de ontvangstenkredieten limitatief op het niveau van de rubriek voor de leningen en de leasings en zijn de uitgavenkredieten limitatief op het niveau van de rubrieken voor de toegestane leningen en het toegestane betalingsuitstel.

De bovenvermelde beperking van de kredieten is niet van toepassing op de autonome gemeente- en provinciebedrijven die eigen regels hebben vastgesteld over de kredietbewaking. Ze geldt ook niet voor de welzijnsverenigingen. Die zijn verplicht om daar eigen beheersregels voor op te stellen.

De toelichting

De toelichting bevat alle informatie over de verrichtingen in het meerjarenplan die relevant is voor de raadsleden om met kennis van zaken een beslissing te kunnen nemen. Ze bevat minstens de volgende informatie:

1. voor elk jaar van het meerjarenplan het overzicht van de geraamde ontvangsten en uitgaven volgens de functionele indeling die is opgenomen in schema T1;
2. voor elk jaar van het meerjarenplan het overzicht van de geraamde ontvangsten en uitgaven volgens de economische indeling die is opgenomen in schema T2;
3. de investeringsprojecten voor de investeringen die deel uitmaken van een prioritaire actie of een prioritair actieplan (schema T3);
4. het overzicht van de financiële schulden (schema T4);
5. het overzicht van de financiële risico's;
6. een beschrijving van de grondslagen en assumpties die het bestuur gehanteerd heeft voor de opmaak van het meerjarenplan en de ramingen die het heeft opgenomen;
7. een verwijzing naar de plaats waar de bijkomende documentatie beschikbaar is.

Het overzicht van ontvangsten en uitgaven naar functionele aard geeft een samenvatting van de ramingen van de ontvangsten en uitgaven, ingedeeld volgens de beleidsdomeinen die de raad heeft vastgesteld en het verplichte beleidsdomein algemene financiering. Het bevat voor elk beleidsdomein per jaar van het meerjarenplan de verwachte ontvangsten en uitgaven, en het saldo tussen beide, voor de exploitatie, de investeringen en de financiering.

Het overzicht van de ontvangsten en uitgaven naar economische aard bevat meer gedetailleerde informatie over de samenstellende componenten van het geraamde budgettaire resultaat per jaar van het meerjarenplan. Het is ingedeeld volgens de klassieke soorten van ontvangsten en uitgaven voor de exploitatie, de investeringen en de financiering. De ontvangsten en toegestane subsidies en de toegestane leningen worden bovendien verder uitgesplitst volgens het type van de betrokken tegenpartij.

De vroegere investeringsenveloppes zijn vervangen door investeringsprojecten in de toelichting. Die moeten de raadsleden een totaalbeeld geven van de geplande en uitgevoerde investeringsuitgaven en -ontvangsten voor de prioritaire acties of actieplannen. De periode van een investeringsproject is niet beperkt tot die van het meerjarenplan. Een project kan ook investeringen bevatten die zijn gedaan of gepland buiten de periode van het meerjarenplan. De regelgeving koppelt geen kredietbewaking aan de investeringsprojecten.

Minstens per prioritaire actie of per prioritair actieplan, naargelang het rapporteringsniveau dat het bestuur gekozen heeft, moet een afzonderlijk investeringsproject worden opgemaakt. Als een bestuur oordeelt dat dat de informatiewaarde voor de raadsleden ten goede komt, kan het ervoor kiezen om een aantal prioritaire acties of actieplannen te bundelen in één investeringsproject in een bijkomende rapportering.

boven op het minimum dat de regelgeving voorschrijft om de minimale informatiebehoefte van de raadsleden af te dekken. Dat bestuur zal in de toelichting voor de raadsleden een investeringsproject per prioritaire actie (of actieplan) opnemen, en een schema waarin de gebundelde acties of actieplannen opgenomen zijn. Voor de investeringen die niet gekoppeld zijn aan prioritaire acties of actieplannen, kiest het bestuur zelf of en hoe gedetailleerd het die vertaalt naar investeringsprojecten.

Het schema over de financiële schulden moet de raadsleden inzicht verschaffen in de evolutie van de financiële schulden in de periode van 2020 tot 2025. Het bevat de schulden op korte termijn (algemene rekeningen van rubriek 43), de schulden op lange termijn (algemene rekeningen van rubriek 171 tot 174) en de schulden op lange termijn die binnen het jaar vervallen (algemene rekeningen van rubriek 421 tot 424).

Het overzicht van de financiële risico's bevat een omschrijving van de financiële risico's die het bestuur loopt en van de middelen en mogelijkheden waarover het beschikt om zich tegen die risico's in te dekken.

Om de inhoud van het meerjarenplan goed te kunnen beoordelen, is het nodig dat de raadsleden voldoende informatie krijgen over de belangrijkste uitgangspunten en hypothesen die het bestuur gebruikt heeft bij de opmaak van de ramingen die erin zijn opgenomen. Voor die grondslagen en assumpties bestaat er geen exhaustieve lijst, maar het kan bijvoorbeeld gaan om de gebruikte indexeringen voor de lonen, het aantal dossiers waarvan het OCMW is uitgegaan voor de raming van de uitgaven voor individuele hulpverlening, de gehanteerde parameters voor de berekening van de rentelasten, de basis voor de berekening van belangrijke werkingssubsidies en tussenkomsten voor verbonden entiteiten, de parameters voor de raming van de belangrijkste belastingontvangsten enzovoort.

Het bestuur moet in de toelichting ook vermelden waar de raadsleden de bijkomende documentatie bij het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025 kunnen raadplegen. In die documentatie neemt het bestuur minstens de volgende achtergrondinformatie voor de raadsleden op:

1. de omgevingsanalyse;
2. het overzicht van alle beleidsdoelstellingen die in het meerjarenplan zijn opgenomen, met de bijbehorende actieplannen en acties, telkens met de bijbehorende ramingen van de ontvangsten en uitgaven;
3. een overzicht van de toegestane werkings- en investeringsubsidies (per jaar);
4. het overzicht van de beleidsdomeinen en de beleidsvelden die er deel van uitmaken;
5. een overzicht van alle entiteiten waarvoor het bestuur de wettelijke, statutaire of feitelijke verplichting heeft om rechtstreeks of onrechtstreeks tussen te komen in verliezen of tekorten (bijvoorbeeld extern verzelfstandigde agentschappen, verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn, politie- of hulpverleningszones, besturen voor de eredienst);
6. een overzicht van de personeelsinzet waarvan het bestuur is uitgegaan voor de ramingen van de personeelsuitgaven die in het meerjarenplan zijn ingeschreven;
7. een overzicht van de jaarlijkse opbrengst per soort van belasting die het bestuur heft.

Schematisch overzicht: de onderdelen van het meerjarenplan 2020-2025

MEERJARENPLAN 2020-2025**1. STRATEGISCHE NOTA**

Per beleidsdoelstelling met prioritaire acties/actieplannen:

- omschrijving en verwachte ontvangsten en uitgaven (prioritaire acties/actieplannen en beleidsdoelstelling)
- totaal verwachte ontvangsten en uitgaven niet-prioritaire acties/actieplannen

Overzicht beleidsdoelstellingen waar geen prioritaire acties/actieplannen aan gekoppeld zijn

Verwijzing naar overzicht van alle beleidsdoelstellingen, acties, actieplannen en bijbehorende ramingen

2. FINANCIËLE NOTA

Financieel doelstellingenplan (M1)

Staat financieel evenwicht (M2)

Overzicht kredieten (M3)

3. TOELICHTING

Overzicht ontvangsten en uitgaven - functioneel (T1)

Overzicht ontvangsten en uitgaven - economisch (T2)

Investeringsprojecten - per prioritaire actie/actieplan (T3)

Evolutie financiële schulden (T4)

Financiële risico's

Beschrijving grondslagen en assumpties

Verwijzing naar plaats waar documentatie beschikbaar is

Alle andere relevante informatie

DOCUMENTATIE BIJ HET MEERJARENPLAN 2020-2025

Omgevingsanalyse

Totaaloverzicht beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties (+ ramingen)

Toegestane werkings- en investeringssubsidies

Samenstelling beleidsdomeinen

Overzicht verbonden entiteiten

Personeelsinzet

Overzicht jaarlijkse opbrengst per belastingsoort

Alle andere relevante informatie